

CID

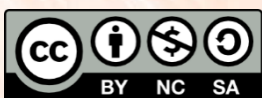
COMPETÈNCIES EN
INFORMACIÓ
DIGITAL

ELS DRETS D'AUTOR

BUA

Biblioteca de la Universitat d'Alacant
Biblioteca de la Universidad de Alicante

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

ÍNDEX

CONCEPTES BÀSICS	2
DRETS D'AUTOR	4
OBRES PROTEGIDES I OBRES NO PROTEGIDES	7
EVITAR EL PLAGI	8
COM POTS EVITAR EL PLAGI EN ELS TEUS TREBALLS ACADÈMICS	9
DRETS D'AUTOR EN L'ENTORN DIGITAL	10
ÚS DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ EN LA BUA	12
RECURSOS SUBSCRITS	12
RECURSOS GRATUÏTS	14
PER A FINALITZAR	16

ELS DRETS D'AUTOR

INTRODUCCIÓ

En el tema Citar la informació del nivell bàsic vas comprendre la importància de fer un ús responsable, ètic i legal de la informació que utilitzes per als teus treballs acadèmics i vas aprendre a reconèixer i identificar les cites bibliogràfiques que corresponen a diferents tipus de documents, d'acord amb un sistema normalitzat.

Important

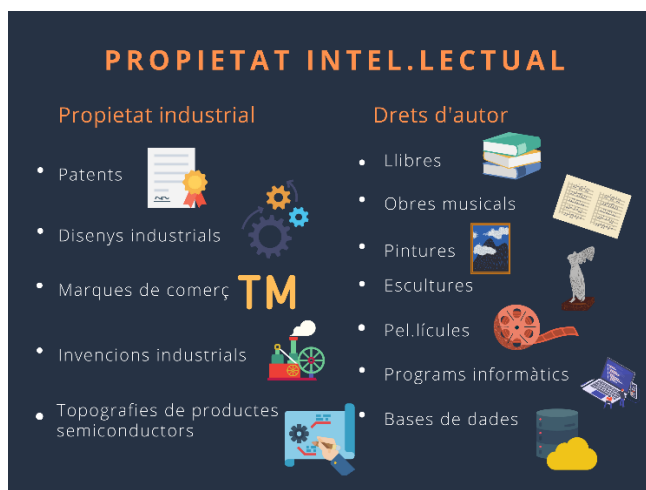

L'objectiu d'aquesta unitat del curs és que compregues que tot treball acadèmic o científic ha de ser elaborat d'acord amb uns principis ètics bàsics la directriu dels quals és el respecte a la propietat intel·lectual.

CONCEPTES BÀSICS

És possible que hages sentit parlar indistintament de propietat intel·lectual, drets d'autor o copyright. Intentarem aclarir-te aquests conceptes.

Segons l'OMPI (Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual), la propietat intel·lectual abasta dues branques: la propietat industrial i els drets d'autor.

Important

La propietat industrial protegeix a qui realitza una invenció contra la utilització d'aquesta sense autorització.

El dret d'autor protegeix les persones titulars de drets contra qui copie o utilitze l'obra original sense la corresponent autorització.

La propietat intel·lectual és el conjunt de drets que corresponen als autors i autores, artistes, productors i productores, etc. quant a les obres que han creat o en les quals han col·laborat.

El [Tractat de l'OMPI sobre drets d'autor](#) disposa que “la protecció del dret d'autor abastarà les expressions però no les idees, procediments, mètodes d'operació o conceptes matemàtics en si” (art. 2).

Pots consultar més informació en la pàgina web sobre [propietat intel·lectual](#) de la [Biblioteca](#). El [Ministeri de Cultura i Esport](#) també disposa d'una pàgina de [propietat intel·lectual](#).

La protecció de la propietat intel·lectual no és uniforme internacionalment. Hi ha principalment dues tendències en la regulació en els diferents països:

COPYRIGHT 	DRETS D'AUTOR
EEUU - Dret anglosaxó	Europa continental - Amèrica Llatina
Protegeix les creacions	Dret natural a la persona
Estimula la producció de noves obres	Beneficia l'esforç del creador o creadora
Enfocat en l'interès general de la societat	

DRETS D'AUTOR

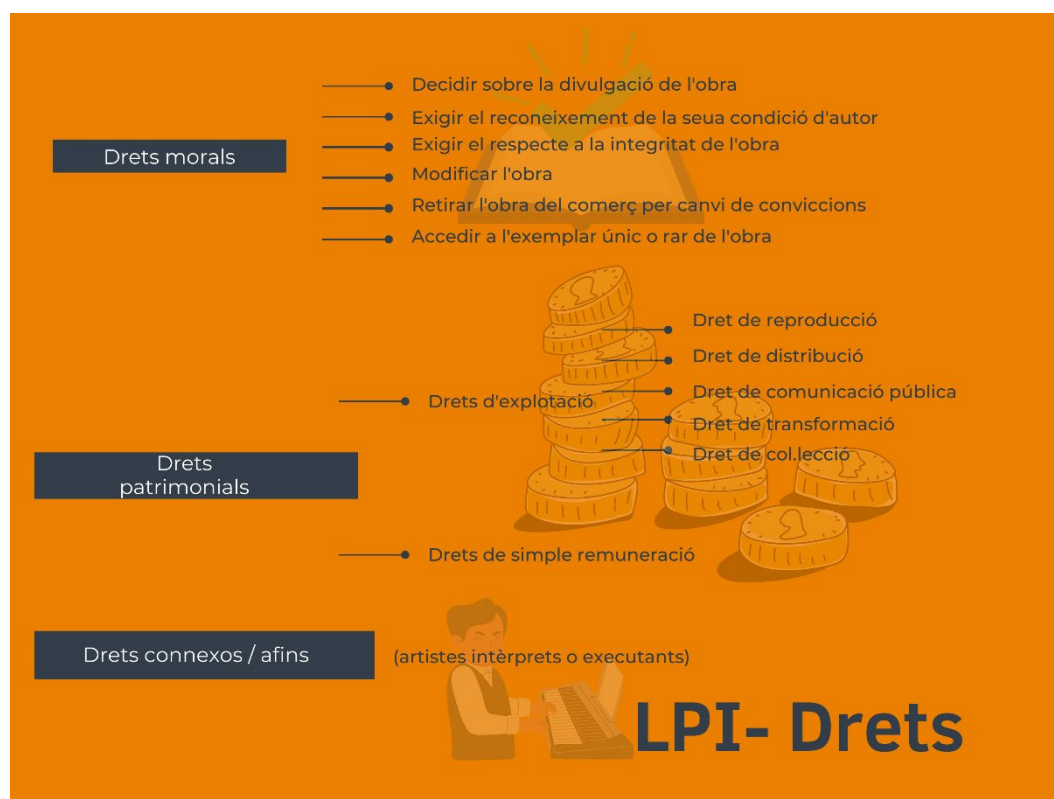
En l'enllaç pots veure un [video de la OMPI](#) que mostra la importància dels drets d'autor.

Els drets d'autor estan integrats per **drets patrimonials** i **drets morals**.

Els drets patrimonials són els que permeten que la persona titular de l'obra obtinga una compensació econòmica per l'ús de la mateixa per altres persones.

Els drets morals permeten a qui crea l'obra adoptar certes mesures per a preservar l'autoria de l'obra. Són irrenunciables i inalienables.

Pots veure quins són els drets d'autor en l'esquema següent:

Els drets d'exploació són, doncs, els següents:

Reproducció: *consisteix a fixar de forma provisional o permanentment, per qualsevol mitjà i en qualsevol forma, una obra o part d'aquesta que permeti la seua comunicació i l'obtenció de còpies. (art. 18)*

Distribució: *posada a la disposició del públic de l'original o de les còpies de l'obra, en un suport tangible, mitjançant la venda, el lloguer, el préstec o de qualsevol altra forma. (art. 19.1)*

Comunicació pública: *acte pel qual una pluralitat de persones pot tenir accés a l'obra sense prèvia distribució d'exemplars a cadascuna. (art. 20.1)*

Transformació: *traducció, adaptació i qualsevol altra modificació de la qual es derive una obra diferent. (art. 21.1)*

També s'inclou el dret de col·lecció: dret de l'autor o autora a publicar les seues obres en forma de col·lecció, ja siguen obres completes o escollides, encara que haja cedit els drets d'exploació.

Exemple

Exemples de l'ús del dret de col·lecció podrien ser un disc recopilatori d'un músic o música, les obres completes d'un escriptor o escriptora, etc. (art. 22)

Has de tenir en compte que:

Important

Quan escaneges, fotocopies o copies un CD estàs realitzant un acte de reproducció.

Quan el professorat reparteix fotocòpies a classe fa un acte de distribució (a més d'un acte de reproducció).

Un concert o la projecció d'una pel·lícula són actes de comunicació pública.

Traduir un text o modificar una imatge són actes de transformació.

Per a saber-ne més

Si vols saber més sobre els drets d'explotació pots consultar els articles 18 a 22 de la [Llei de propietat intel·lectual](#).

Hi ha també altres drets connexos o afins, que protegeixen les activitats creatives d'artistes, intèrprets, executants, fotògrafs i fotògrafes, els productors i productores de fonogrames i enregistraments audiovisuals i les entitats de radiodifusió.

Per a saber més

Si vols saber més sobre els drets connexos o afins pots consultar els articles 105 a 136 de la [Llei de propietat intel·lectual](#).

OBRES PROTEGIDES I OBRES NO PROTEGIDES

La protecció dels drets d'autor empara l'expressió original d'una idea i no la idea per si mateixa.

La imatge mostra un resum de les obres que es consideren protegides i de les que no hi son segons la Llei de propietat intel·lectual.

EVITAR EL PLAGI

Tal com vas veure en el tema Citar la informació del nivell bàsic, el plagi pot consistir a presentar com a propi un document elaborat per un altre, però també és plagi copiar o parafrasejar idees o text d'altres fonts i incloure'ls en un treball propi sense indicar la font d'on s'han extret aquestes idees o textos. Amb el plagi s'atempta tant contra els drets morals com d'explotació que corresponen a l'autor o autora de l'obra.

Segons el Diccionari normatiu valencià, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, plagiar “és “publicar o donar per pròpia (l'obra literària, científica o artística d'un altre)”. Com l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, la doctrina del Tribunal Suprem entén per plagi “tot allò que implica copiar obres alienes substancialment”. Així mateix, amplia la definició del concepte i presenta el plagi com “una activitat material mecanitzada, poc creativa i mancada d'originalitat, encara que aporte certa manifestació d'enginy”. (STS núm. 12/1995, de 28 de gener)

COM POTS EVITAR EL PLAGI EN ELS TEUS TREBALLS ACADÈMICS

- Si utilitzes literalment una frase o paràgraf d'altra persona, has de posar el text entre cometes, en cursiva o amb un altre tipus de lletra, i citar la font d'on l'has extret amb la referència bibliogràfica completa.
- Si utilitzes les idees d'altra persona utilitzant les teues paraules o la teua forma d'expressió (o siga, parafraseges), has d'incloure la referència bibliogràfica completa de la font original d'on has extret les idees.
- Has de citar tant la bibliografia consultada com les obres alienes (o fragments) incorporades en el teu treball, ja siguen de naturalesa escrita, sonora o audiovisual, o imatges, fotografies, etc. Per a elaborar el llistat de referències bibliogràfiques tria l'estil de cites adequat a la teua àrea temàtica (consulta el tema 6).

Important

Recorda que pots evitar el plagi citant, parafrasejant i elaborant una llista de referències bibliogràfiques.

Hi ha eines informàtiques que ajuden a detectar el plagi en els treballs acadèmics, publicacions científiques, Internet, etc. Algunes són gratuïtes i altres de pagament. La Universitat d'Alacant ha subscrit l'eina Turnitin, un programari d'ajuda a la correcció per al professorat per a detectar, corregir i prevenir el plagi.

Per a saber més

Pots consultar més informació sobre què és el plagi i com pots evitar-lo en la pàgina sobre propietat intel·lectual de la Biblioteca, en l'apartat Plagi, on també trobaràs algunes eines antiplagi gratuïtes.

DRETS D'AUTOR EN L'ENTORN DIGITAL

El primer que has de tenir en compte és que els drets d'autor (còpia, distribució, comunicació pública, etc.) continuen vigents en l'entorn d'Internet, malgrat la facilitat amb què es pot accedir a la informació.

En alguns casos trobem pàgines web, imatges, vídeos, etc. que tenen assignada una llicència d'ús. Les llicències més utilitzades són les [Creative Commons](#).

Les llicències Creative Commons són una forma que tenen les autores i autors d'oferir alguns drets als altres sota certes condicions, no de dir únicament "tots els drets reservats", que és el copyright tradicional (©), sinó de poder dir "alguns drets reservats" o, fins i tot, "sense drets reservats". D'acord amb els drets que es volen oferir, poden generar-se fins a [6 llicències Creative Commons](#) diferents.

En conclusió, per a poder usar qualsevol contingut trobat en Internet cal atènyer-se a les condicions que haja indicat l'autor o autora o titular dels drets:

- Si té copyright, s'ha de sol·licitar autorització abans de fer qualsevol ús que no siga simplement la consulta. Si no s'indica res, cal suposar que té copyright.
- Si té llicència Creative Commons, cal atènyer-se a les condicions que marque la llicència.

A continuació pots consultar alguns usos genèrics que estan permesos o no en l'entorn digital:

Usos permesos	Usos no permesos sense autorització de la persona titular dels drets
Visualitzar una imatge o document	Descarregar una imatge o document
Accedir a continguts gratuïts	Penjar un document aliè
Crear una web amb enllaços a altres pàgines	Apropiar-nos de continguts gratuïts
Digitalitzar o fer una còpia d'una obra en domini públic	Pujar a la nostra web documents que han creat altres persones
Digitalitzar o fer una còpia d'una obra pròpia per a l'ús privat	Digitalitzar o fer una còpia d'una obra amb drets d'autor vigents

Exemple

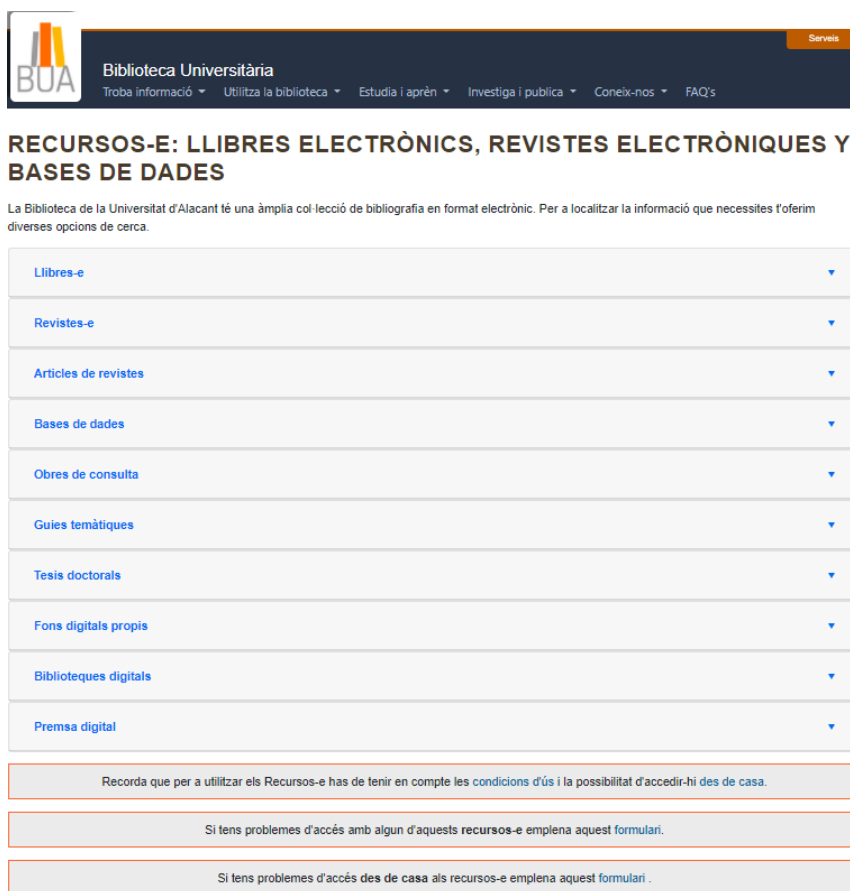

Cal tenir en compte que a vegades la Llei de Propietat Intel·lectual permet alguns usos, per exemple per a la docència i la investigació, per a les biblioteques, etc. En aquests casos no cal demanar l'autorització a la persona titular dels drets.

ÚS DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ EN LA BUA

Quan utilitzes recursos d'informació, tant els subscrits per la UA com els d'accés gratuït en Internet, has de tindre en compte les condicions d'ús.

A continuació veurem les particularitats que hem de considerar quan utilitzem els recursos subscrits per la UA (qui pot fer-ne ús, quin ús pot fer-se'n, etc.), així com la forma de trobar les condicions d'ús dels recursos d'accés gratuït.

Biblioteca Universitària
Troba informació ▾ Utilitza la biblioteca ▾ Estudia i aprèn ▾ Investiga i publica ▾ Coneix-nos ▾ FAQ's

RECURSOS-E: LLIBRES ELECTRÒNICS, REVISTES ELECTRÒNIQUES Y BASES DE DADES

La Biblioteca de la Universitat d'Alacant té una àmplia col·lecció de bibliografia en format electrònic. Per a localitzar la informació que necessites t'ofereim diverses opcions de cerca.

- Llibres-e ▾
- Revistes-e ▾
- Articles de revistes ▾
- Bases de dades ▾
- Obres de consulta ▾
- Guies temàtiques ▾
- Tesis doctorals ▾
- Fons digitals propis ▾
- Biblioteques digitals ▾
- Premsa digital ▾

Recorda que per a utilitzar els Recursos-e has de tenir en compte les [condicions d'ús](#) i la possibilitat d'accedir-hi [des de casa](#).

Si tens problemes d'accés amb algun d'aquests recursos-e omple aquest [formulari](#).

Si tens problemes d'accés [des de casa](#) als recursos-e omple aquest [formulari](#).

Conceptes

bàsics.....2

drets d'autor.....	4
Obres protegides i obres no protegides.....	7
Evitar el plagi.....	8
Com pots evitar el plagi en els teus treballs acadèmics.....	9
drets d'autor en l'entorn digital.....	10
ús dels recursos d'informació en la bua.....	12
Recursos subscrits.....	13
Recursos gratuïts.....	14
per a finalitzar.....	16

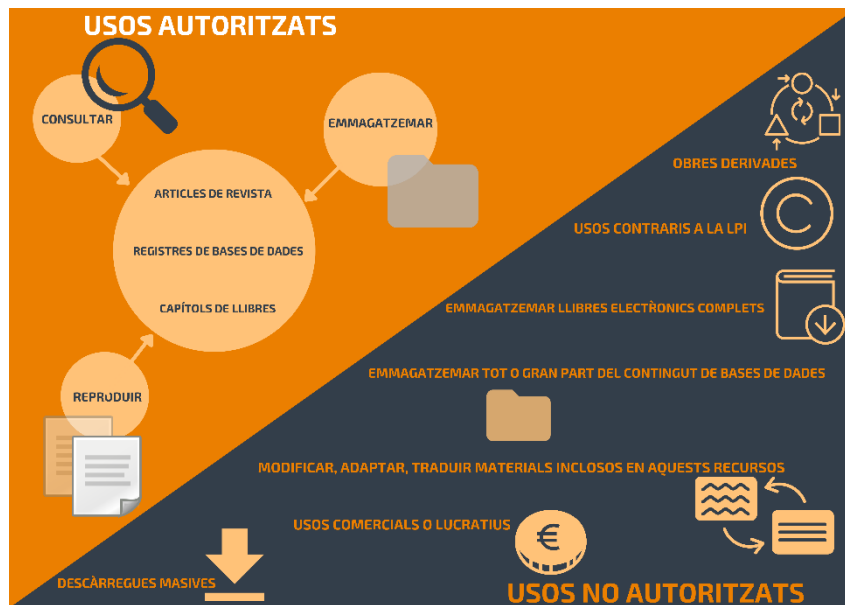
RECURSOS SUBSCRITS

Com a membre de la comunitat universitària, tens accés a una serie de recursos electrònics útils per a la investigació, la docència i l'estudi. Pots consultar les Condicions d'ús dels Recursos electrònics.

Podem utilitzar els recursos electrònics subscrits atenent-nos a les seues llicències d'ús. Una llicència és un contracte entre la Biblioteca de la UA i l'editor o proveïdor d'informació. Aquest contracte estableix les condicions d'ús del recurs. Les persones usuàries de la Biblioteca hem de conèixer i acceptar aquestes condicions d'ús abans d'utilitzar els recursos.

¿Què poden fer amb aquests recursos les persones usuàries autoritzades i què no han de fer?

RECURSOS

GRATUÏTS

En el cas dels recursos a què pots accedir de forma gratuïta també has tindre en compte la normativa de drets d'autor i, en cada recurs, les llicències d'ús particulars.

Podrás trobar les normes d'ús dels recursos sota els següents epígrafs: "Condicions d'ús", "Avis legal" o similar.

Com a exemple, la base de dades de sumaris [Dialnet](#) té, en la part inferior dreta, un enllaç a la pàgina [Avis legal](#), en la qual es descriuen les condicions d'ús dels continguts de Dialnet.

Cerca documents

Cerca revistes

REVISTES 11.334 DOCUMENTS 7.830.441 ALERTES 49.960.548 USUARIS 2.418.778 TESIS 286.547

[Entra](#)

[Heu oblidat la contrasenya?](#)

És nou? [Registreu-vos](#)
Avantatges de registrar-se

[Selecció](#)

Dialnet Métriques

Portal d'indicadors de la producció científica **NUEVO**

Dialnet *plus*

Descobriu els avantatges dels quals ja gaudiu amb Dialnet Plus

Inclusió de continguts en Dialnet

[Instruccions per a autors](#) | [Instruccions per a editors](#)

Notícies

- 04/10/2021
Nueva edición de Dialnet Métricas
- 03/06/2021
Dialnet recibe la Medalla de La Rioja
(Vegeu-ne més)

Col·laboradors

[Institucions col·laboradores](#)
[Col·laboradors amb pàgina institucional](#)

Darreres incorporacions

[Revistes](#) | [Llibres](#) | [Articles](#) | [Tesis](#)

Et recomanem llegir sempre les condicions d'ús dels llocs web d'accés gratuït.

Important

PER A FINALITZAR

Important

És molt important recordar que, quan faces els teus treballs acadèmics, has de respectar els drets d'autor dels documents aliens que utilitzes, siguen textos, imatges, vídeos, etc.

